

Välmejeijee uápuh

Mii lii **TUVA**?

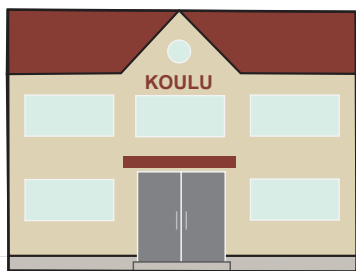
Mii lii **TELMA**?

ideo**g**rammi

Kovvejum materiaal savâstâllâm iŝŝeen

Kuvvim lii ráhtám Ideogrammi.
Teevstâ kálden lii kevttum opintopolku.fi -siijđoh.
Materiaal lii pyevtittám Ovdánemvádulii Toorjâlitto rs 2019.
Jurgâlempargoh já TUVA-peividmeh láá rahtum
Vuoigâdvuotâ mättiid/ Nivus -haavâst 2021.

1. Paješkoovlâ maņa

Paješkoovlâ maņa lii tuu äigi smiettâđ,
maid halijdah porgâđ.

Tust láá maangah muulsâiävtuh.
Puávtáh ovdâmerkkân oppâđ olssâd áámmát.

2. Áámmátlăš vuáđutodhos

Puávtáh uuccăđ oppămsaje
ovdămerkkân áámmátlăš oppămlăjădăsăst.
Tobbeen puávtáh oppăđ olssăd áámmát.

Puávtáh finniđ uápuid eromăš torjuu.
Ovdămerkkân tulkkă tâi išedeijee
pyehtiv išediđ tuu oppămist.

Vuáđutodhos áámmátlăš oppămlăjădăsăst
pištă suullân kulmă ive.
Ovdil áámmát oppăm
puávtáh hárjuttállăđ oppămtăáiđuid
todhosškovliittăsân vălmejeijee
škovliimist ađai **TUVAst**.

3. Välmejejee škovliittâsah

Välmejejee škovliittâsah láá kyehti:

- **TUVA** lii tođhosškovliittâsân välmejejee škovliittâs
- **TELMA** lii paargon já jiešráđálâš elimân välmejejee škovliittâs.

TUVA

Halidah-uv vala smiettâđ, moos lah kiäsuttum?
Smietah-uv, mast lah pyeri?
Tarbâšah-uv hárjuttâs táidoid,
maid tarbâšah oppâmist?

Talle **TUVA** sáttá leđe tunjin
hiävulâš muulsâihtu.

TUVA pištá táválávt oovtâ ive.

TELMA

Tarbâšah-uv hárjuttâs
jieččâd aašij tipšomist?
Jis tarbâšah, tunjin sáttá heiviđ **TELMA**.

TELMA puáhtá pišteđ 1–3 ive.

Škovlim kukkodâhân vaaigut tot,
magareh tááiđuh já ulmeh tust láá.

Välmejejee škovliimijn jieđ valmâštuu ámáttân.

Välmejejee škovliimijn hárjuttâleh tááiđuid,
maid taarbâš oppâmist já argâelimist.

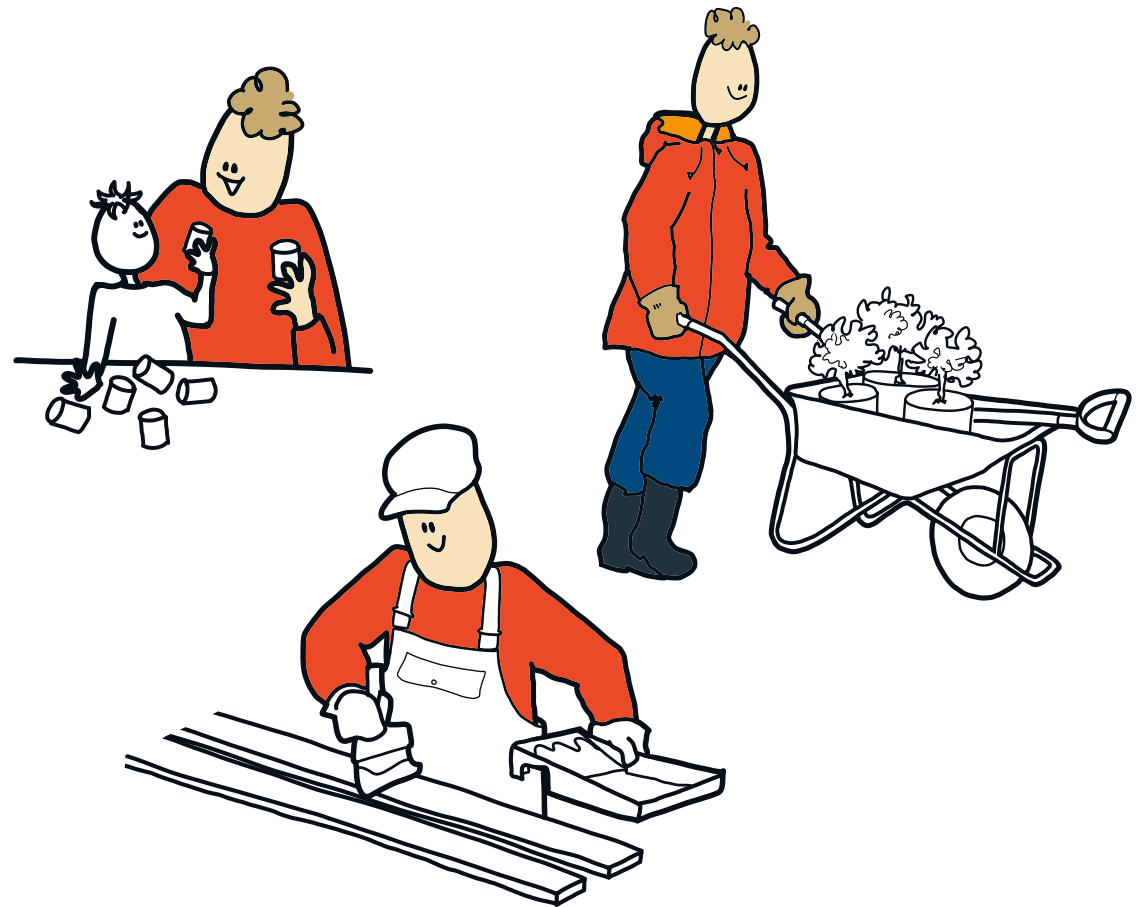
4. TUVA

Jis jie lah vises, mon pargo halidah porgâđ, tunjin sáttá heiviđ **TUVA**-škovlim.

Ulmen lii, ete **TUVA** äigin

- tun kaavnah olssâđ vuovâs áámmát
- tun uusah olssâđ vuovâs oppâmsaje.

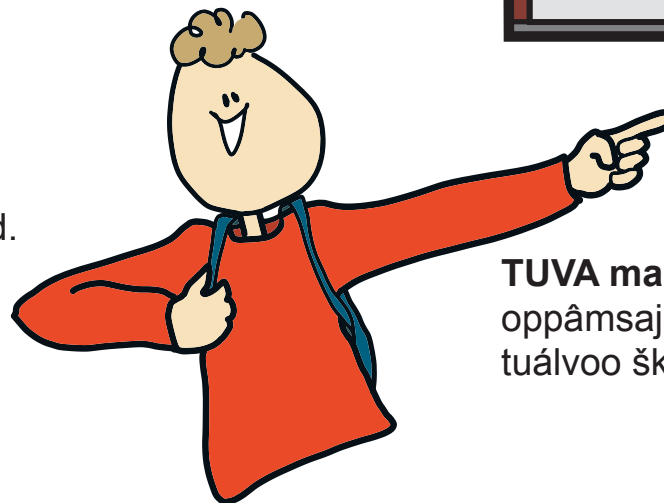
TUVA-škovliittâsâst

- puávtáh uápásmuđ sierâ ámáttáid
- puávtáh smiettâđ, maggaar pargo heiviiččij tunjin
- puávtáh finniđ tiäđu, kost puávtáh oppâđ áámmát
- puávtáh ovdediđ tuu oppâmtááiđu.

5. TUVA

TUVast finniih tuu oppâmân ohtâgâslâš torjuu.
Puávtáh pajediđ vuáđuškoovlâ tuođâštus numerijd.
Finni hase tááiduid,
maid tarbâšah oppâmist já argâelimist.
Oopah uuccâđ tiáđu sierâ aašijn.

TUVA maŋa puávtáh uuccâđ
oppâmsaje totkosân
tuálvoo škovliittâsân.

6. TELMA

TELMA-škovliittâs vâlmee tuu paargon já jiešráđálâš elimân.

TELMAst oopah tááiđuid, maid tarbâšah oppâmist, pargoelimist já ohtsâškodeest.

Oopah anneeđ huolâ alnestâd já jieččâd aašijn.

Oopah tááiđuid, maid tarbâšah aargâst, tego

- pääihitipšom
- mälistem
- argâlihâdem
- posâdâttâm.

Máttááttâlah kevttiđ ruuđâ já ášástállâđ

- käävpist
- tiervâsvuođâkuávdáást
- paan̄kist.

Oopah kevttiđ ovdâmerkkân

- puhelin
- tiätumaašin
- kalender.

Oopah toimâđ ohtsâškodeest

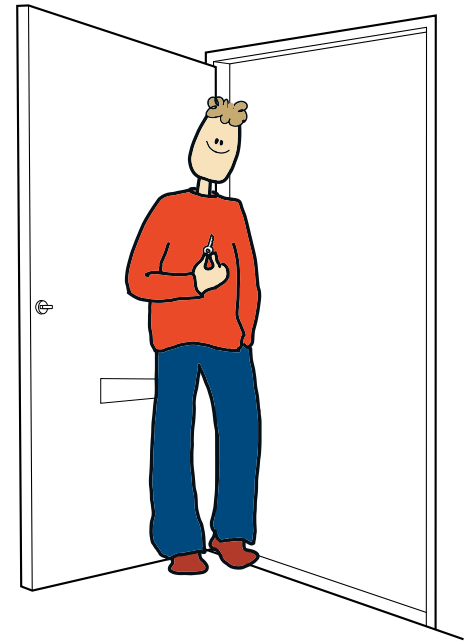
- tubdâđ jieččâd vuoigâdvuođâid já kenigâsvuođâid
- uuccâđ iše, jis tarbâšah tom.

7. TELMA

TELMAst oopah toimâđ oovtâst
iärásijguin já tilán heivejejee vuovviin.
Oopah savâstállâđ uđđâ ulmuiguin.
Oopah väldiđ vuástá stivrim já macâttâs.

TELMAst finniih tiäđu
aassâm muulsâiävtuin
Puávtáh suogârdállâđ, maggaar
pääihist halijdah aassâđ.

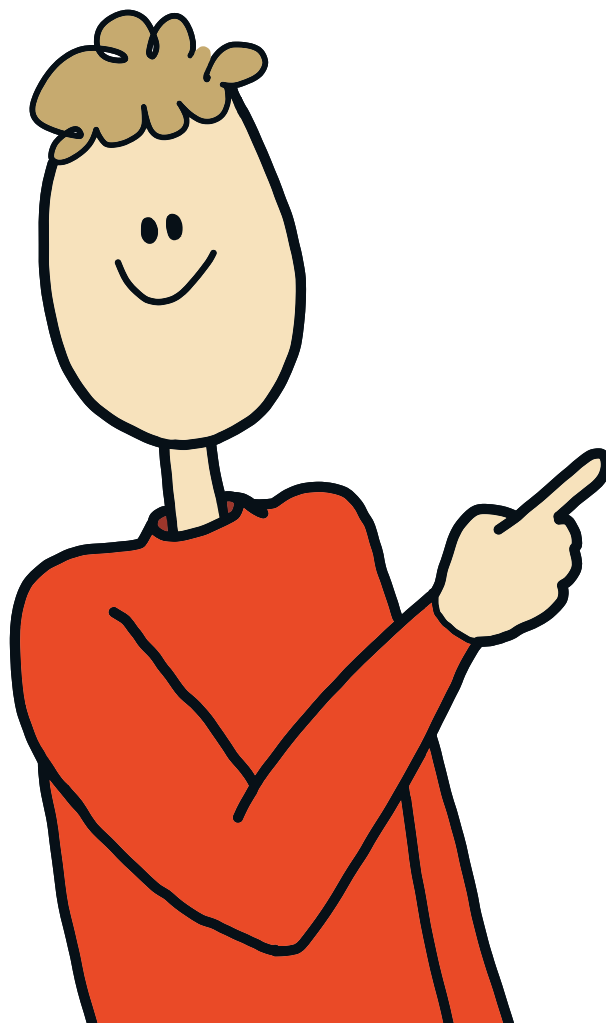
TELMAst

- hárjuttâlah sierâlagán pargoid
- oopah magareh pargoh heivejeh tunjin
- finniih tiäđu pargo- já peivitoimâmist
sehe pälkkipargoost

TELMA maŋa

- puávtáh peessâđ tunjin
vuovâs paargon tâi pargo- já
peivitoimâmân
- puávtáh eelliđ nuuvt
jiešráđálâš eellim ko
máhđulâš.

8. Laseliinkah

Opintopolku.fi -siiđoin lii tiätu
oppâmmuulsâiävtuin
já sierâ oppâmlájádâsâin: www.opintopolku.fi

AMEO siiđoin lii tiätu
áámmátlâš eromâšoppâmlájádâsâin: www.ameo.fi

Meiddei täin oppâmlájádâsâin uárnejeh škovlim
vátávâš eromâš torjuu tarbâšeijeid:

Suomâ Diakoniaopâttâh

<https://www.sdo.fi/>

Savon áámmátópâttâh

<https://sakky.fi/fi>

Jokilaakso škovlimkielâovtâstume

<https://www.jedu.fi/>

Ruávinjaargâ škovlimkielâovtâstume

<https://www.redu.fi/fi>

Škovlimkuávdâš Salpaus

<https://www.salpaus.fi/>

Puávtáh printtiđ taam materiaal čujottâsâst:

www.tukiliitto.fi/toiminta/tukiliiton-oppaat-ja-materiaalit/

Lasetiäđuh oppâmlájádâsâi viermisiiđoin.